

BILL BRYSON

ÎNSEMNAȚI DE PE O INSULĂ MICĂ O călătorie prin Marea Britanie

Traducere și note de Anacaona Mîndrilă-Sonetto

POLIROM
2017

În al treilea rând, aveți mâncare din belșug, trăiți în vreme de pace și „Tie a Yellow Ribbon Round the Old Oak Tree” n-o să mai fie niciodată numărul unu.

Dacă țineți minte aceste lucruri, nu veți fi niciodată cu adevărat nefericiți – deși, ca să fiu sincer, trebuie să spun că, dacă vă treziți de unii singuri în Weston-super-Mare într-o seară ploioasă de marți, s-ar putea să nu fiți departe.

Abia trecuse de șase când am coborât din trenul de la Exeter și am intrat în oraș, dar toată suflarea Westonului părea să fie deja în case, în spatele draperiilor trase. Străzile erau pustii, întunecoase și pline de ploaie piezișă. Am mers de la gară printr-o zonă comercială de beton până pe faleză, unde o mare neagră, nevăzută foșnea nepotolit. Majoritatea hotelurilor de pe faleză erau întunecate și pustii, iar acelea puține care erau deschise nu arătau prea ademenitor. Am mers vreun kilometru și jumătate până la un grup de trei așezăminte luminate puternic, la celălalt capăt al promenadei, și am ales la întâmplare un hotel numit Birchfield. Oferea doar strictul necesar, dar era curat și cu prețuri rezonabile. Poți nimeri și mai prost, iar mie mi s-a întâmplat.

Mi-am făcut rapid toaleta și am plecat iar să hoinăresc prin oraș, în căutarea cinei și a distracției. Aveam o senzație stranie că mai fusesem acolo, deși în mod evident nu era așa. Singurul meu contact cu Westonul a fost când John Cleese¹ mi-a spus odată (nu fac paradă de nume mari; îi luam interviu pentru un articol de ziar; că veni vorba, e un ins foarte simpatic) că a locuit cu părinții într-un apartament din Weston și că, la plecarea lor, s-a mutat acolo Jeffrey Archer² cu părinții, lucru care mi s-a părut remarcabil – ideea că acești doi băieți în pantaloni scurți s-au salutat și apoi unul dintre ei a ajuns

1. John Marwood Cleese (n. 1939), actor, scenarist, producător și comic englez.

2. Jeffrey Howard Archer (n. 1940), baron Archer de Weston-super-Mare, scriitor și politician englez, înnobilit în anul 1992.

aristocrat. Senzația de familiaritate pe care mi-o dădea Westonul venea, desigur, din faptul că semăna cu oricare altă localitate. Avea Boots, Marks & Spencer, Dixons, W.H. Smith și toate celelalte. Mi-am dat seama cu un fel de durere surdă că nu exista acolo nici măcar un lucru pe care să nu-l fi văzut deja de un milion de ori.

Am intrat într-o cârciumă numită Britannia Inn, neprietenosă fără a fi de-a dreptul ostilă, și am băut două halbe solitare, apoi am mâncat la un restaurant chinezesc, nu pentru că aș fi avut poftă de mâncare chinezească, ci pentru că era singurul local pe care l-am găsit deschis. Eu eram unicul client. În timp ce împrăștiam pe tăcute orez și sos dulce-acrișor pe fața de masă, s-au auzit niște uruieli de tunet și câteva clipe mai târziu s-au rupt norii – și s-au rupt, nu glumă. Rareori am văzut așa o ploaie torențială în Anglia. Împroșca strada ca un potop de bile de rulment și în câteva minute apa a acoperit complet geamurile restaurantului, de parcă ar fi pus cineva furtunul pe ele. Fiindcă aveam mult de mers pe jos până la hotel, am lungit masa, sperând că vremea se va potoli, dar asta nu s-a întâmplat și în cele din urmă n-am avut de ales, a trebuit să ies în înserarea ploioasă.

Am stat o vreme sub copertina unui magazin alăturat și m-am întrebat ce să fac. Ploaia bătea nebunește pe copertină și-și repezea torentele în rigole. Se revărsa din rigolele suprasolicitate pe toată lungimea străzii și cădea pe trotuar cu un răpăit neîncetat. Dacă închideam ochii, aveam senzația că mă aflu în toiul unui imens concurs dement de step. Trăgându-mi geaca peste cap, am ieșit în plin potop, apoi am traversat strada sprintând și, impulsiv, m-am refugiat în primul loc luminat și deschis peste care am dat – o sală de jocuri. Ștergându-mi ochelarii cu o bandană, m-am orientat. Era o încăpere mare, plină de aparate care palpitau luminos, unele emitând melodii electronice sau scoțând bubuituri din proprie inițiativă, dar în afară de un supraveghetor așezat la o tejghea, cu o țigară

pleoștită și o revistă, nu era nimeni, așa că aveai impresia stranie că aparatele joacă singure.

Cu excepția jocurilor în care bagi mărunțiș așteptând să-ți cadă monede și a chestiilor ca niște macarale care-ți dau trei microsecunde ca să încerci să înșfaci un animal de pluș și la care comenzile nu corespund, de fapt, cu mișcările cupei de apucare, nu înțeleg absolut deloc jocurile mecanice. În general, nu pot nici măcar să mă dumiresc unde să introduc banii sau, odată introduși, cum să fac jocul să înceapă. Dacă reușesc printr-o minune să depășesc aceste două obstacole, în mod invariabil nu sesizez că jocul s-a trezit la viață și că pierd secunde prețioase pipăind în fante pentru monede înapoiate și căutând un buton pe care să scrie „Start”. Apoi trăiesc treizeci de secunde confuze de imersiune într-un haos cu ritm frenetic, fără a avea cea mai vagă idee ce se petrece, în timp ce copiii mei țipă „Ai aruncat-o în aer pe prințesa Leila, prostul naibii!”, și apoi apare „Jocul s-a terminat”.

Asta e, mai mult sau mai puțin, ce mi s-a întâmplat și acum. Fără vreun motiv căruia să-i pot atașa o explicație rațională, am băgat 50 de penny într-un joc numit Killer Kickboxer ori Kick His Fucking Brains Out¹ sau așa ceva și am petrecut cam un minut apăsând pe un buton roșu și agitând un joystick, iar personajul meu – un individ blond și musculos – a tras șuturi în draperii și a aruncat discuri magice în aer, în timp ce o serie de orientali musculoși, însă lipsiți de scrupule l-au atacat cu lovituri de karate la rinichi și l-au azvârlit la podea.

Am trăit o oră stranie în care am rătăcit într-un fel de transă, băgând bani în aparate și jucând jocuri pe care nu le puteam pricepe. Am băgat mașini de curse în baloți de fân, am nimicit cu laserele armate aliate și am ajutat fără voia mea niște mutanți zombie să-i facă unui copil lucruri indescriptibile. Într-un final mi s-au terminat banii și am ieșit în noapte. Am avut la dispoziție

1. Kickboxing ucigaș; Trage-i șuturi până-i zboară afurișii de creieri.

doar un moment ca să remarc că ploaia se calmase puțin și că strada era inundată, evident de la un canal de scurgere înfundat, când un Fiesta roșu a trecut prin baltă cu viteză mare și neobișnuit de aproape de trotuar, transferând pe mine aproape toată apa băltoacei.

Dacă aș spune că eram ud până la piele, nu mi-aș descrie decât foarte superficial starea. Eram la fel de îmbibat cu apă ca și cum aș fi căzut în mare. Cum stăteam locului, bolborosind și icnind, mașina a încetinit, trei capete tunse scurt au ieșit pe geamuri, au strigat niște urări vesele după modelul „Na-na, na-na, na-naaa!” și au plecat în trombă. Negru de supărare, am pornit spre hotel de-a lungul promenadei, cu picioarele plescăind în încălțări la fiecare pas și tremurând de frig. Nu vreau să transform această cronică veselă într-una patetică, dar abia mă refăcusem după o pneumonie destul de gravă. N-o să spun că am fost la un pas de moarte, dar mi-a fost destul de rău ca să urmăresc *This Morning with Richard and Judy*¹ și nu voiam nicidecum să ajung din nou în starea aceea. Ca insulta la adresa mea să fie și mai gravă, Fiesta a trecut pe lângă mine într-o tură victorioasă și ocupanții săi flămânzi de plăceri au încetinit ca să-mi mai ofere un „Na-naaa” triumfător înainte de a porni în goană prin noapte cu un scrâșnet de cauciucuri și un scurt derapaj necontrolat, care n-a reușit, din păcate, să-i înfigă într-un stâlp de iluminat.

Când am ajuns la îndepărtatul meu hotel, eram înfrigurat până-n măduva oaselor și mă simțeam ca naiba. Imaginați-vă așadar consternarea mea, ca să-i spunem așa, când am descoperit că recepția era cufundată în semiîntuneric, iar ușa, încuiată. M-am uitat la ceas. Era doar ora nouă, pentru Dumnezeu! În ce fel de oraș mă aflam?! Existau două sonerii și le-am încercat pe amândouă, dar n-am primit nici un răspuns. Am încercat

1. Emisiune TV britanică de genul *chat show*, prezentată de soții Richard Madeley și Judy Finnigan.

cheia camerei mele în broasca ușii și, firește, n-a mers. Am încercat iar soneriile, proptindu-mă în ele minute în șir și înfuriindu-mă tot mai tare. Când asta nu mi-a adus nici o satisfacție, am bătut în ușa de sticlă cu muchia palmei, apoi cu pumnul și în cele din urmă cu un bocanc solid și un dram de nebunie. Cred că s-ar putea să fi umplut totodată străzile tăcute cu răcnete.

În cele din urmă, proprietarul a apărut în capul unei scări care venea de la subsol, părând surprins.

— Îmi pare foarte rău, domnule, mi-a spus el blajin, descuind ușa și lăsându-mă să intru. Stați afară de mult?

Mă rog, roșesc când mă gândesc ce scandal i-am făcut bietului om. Am folosit un limbaj necumpătat. Parcă aș fi fost Graham Taylor¹ înainte de a fi luat pe sus și a i se confisca echipamentul de încălzire. I-am acuzat pe el și pe restul locuitorilor orașului de lipsuri îngrozitoare la capitolul inteligență și farmec. I-am spus că tocmai petrecusem cea mai plictisitoare seară din viața mea în gaura asta împuțită, uitată de Dumnezeu, care-și zice stațiune, că fusesem udat până la piele de o mașină plină de tineri care se plasau în ceea ce privește coeficientul de inteligență, luați laolaltă, cu zece puncte sub nivelul imbecilității, că mersesem aproape un kilometru și jumătate în haine ude și acum stătusem aproape jumătate de oră tremurând de frig pentru că fusesem încuiat afară din propriul hotel la nouă seara, fir-ar mama ei de treabă!

— Dați-mi voie să vă amintesc, am continuat pe un ton strident, că acum două ore mi-ați spus la revedere și m-ați privit cum ies pe ușă și dispar pe stradă! Credeți că nu mă mai întorc? Că o să dorm într-un parc și o să mă întorc dimineață să-mi iau lucrurile? Sau sunteți pur și simplu un imbecil desăvârșit și atâta tot? Vă rog să-mi spuneți, pentru că aș vrea foarte tare să știu!

1. Graham Taylor (1944-2017), jucător de fotbal, antrenor și comentator sportiv britanic.

Proprietarul mi-a înghițit insultele tresărind și a reacționat cu un potop de scuze și agitându-și mâinile. S-a oferit să-mi aducă o tavă cu ceai și sendvișuri, să-mi usuce și să-mi calce hainele ude, să mă însoțească în cameră și să-mi pornească el însuși caloriferul. A făcut orice, numai n-a căzut la picioarele mele și nu m-a rugat să-l străpung cu un paloș. M-a implorat de-a dreptul să-l las să-mi aducă pe o tavă ceva care să mă încălzească.

— Nu vreau decât să mă duc în camera mea și să număr minutele până plec din văgăuna asta de căcat! am strigat, poate un pic teatral, dar nu fără efect.

Am urcat valvârtej scările până la etajul întâi, unde am umblat înfierbântat pe coridor câteva minute și mi-am dat seama că n-am nici cea mai vagă idee care e camera mea. Cheia nu avea nici un număr pe ea. M-am întors la recepție, acum cufundată din nou în semiîntuneric, și am băgat capul pe ușa care dădea la subsol, întrebând pe un ton potolit:

— Mă scuzați, ați putea să-mi spuneți, vă rog, ce cameră am?

— Numărul 27, domnule, a rostit din beznă o voce.

Am rămas locului câțva timp.

— Mulțumesc, am spus într-un final.

— N-aveți pentru ce, domnule, a zis vocea. Vă doresc noapte bună!

M-am încruntat și mi-am dres glasul.

— Mulțumesc, am spus din nou și m-am retras în camera mea, unde noaptea a trecut fără alte incidente.

Dimineața m-am prezentat în sala de mese însorită și, așa cum mă temeam, proprietarul aștepta să mă primească. Acum, că eram uscat, încălzit și odihnit, mă simțeam teribil de prost pentru ieșirea mea din seara precedentă.

— Bună dimineața, domnule! a rostit vesel omul, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, și m-a condus la o masă la fereastră, cu o vedere frumoasă spre mare. Ați dormit bine?

Atitudinea lui prietenoasă m-a uluit.